

**فَعَالِيَّاتٍ مُّخْتَلِفَةٍ
لِّشَهْرِ رَمَضَانَ -
اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ
فِي الْمَدَارِسِ الْيَهُودِيَّةِ
لِوَاءِ الْمَرْكَزِ**

**פעילויות שונות
לחודש רמז'אן -
השפה הערבית
בבתי ספר יהודיים
מחוז מרכז
תש"ף**

מדריכה מרכזת: דבס זהבית

كُلَّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ

התחיל חודש הרמצ'אן התש"ף

חודש הרמצ'אן הוא חודש חשוב וקדוש למורים המסלמים המלמדים ערבית במגזר היהודי במחוז מרכז. תלמיד, הלומד ערבית, לומד שפה ותרבות ולכן חשוב מאוד להתייחס לחגים ולמועדים הן של הדת היהודית והן של דת האסלאם, כדי ששיעור ערבית יהיה משמעותי עבורם. לכן גם שיעורי ההעשרה והחוויה צריכים להיות משמעותיים מבחינת הוראת השפה ותרבותה.

בימים אלה, של התמודדות עם הקורונה, חשובה מאוד הערבות ההדדית בינינו (التكافل), שבה כולנו בסירה אחת וכולנו מציינים חגים ומועדים במשפחה המצומצמת, גם המורים לערבית כמשפחה שיתפו בשיעורים מעניינים לחודש הרמצ'אן. מוזמנים להעביר את השיעורים, ולא לשכוח לתעד ולשלוח.

מורים ששיתפו מהחומרים שלהם או ערכו חומרים שליקטו ועל כך מגיעה להם תודה:

כהן זהר / חטיבת ביניים מיכה רייסר, ראשון לציון

עמירם אורלי / בי"ס אורט, רחובות

פרנקו עופר / ישיבת בני עקיבא, רעננה

הילין זעירר / תל"י, הוד השרון

מנאר עיסא / גנים, גני תקווה

יאסמין נאצר / רביבים, גני תקווה

יפעת אהרון / קריית החינוך ברנקו וייס ע"ש יצחק רבין, מזכרת בתיה

אלעד אזולאי / ישיבת בני עקיבא, ראשון לציון וישיבת שלהבת, שוהם

עידית ששון / עתיד למדעים לוד

מיטל אברהמס / חטיבת השקמים, הוד השרון

דורית שטורם / נעמי שמר, גן יבנה

أَتَمَّنِي لِجَمِيعِ الْمُعَلِّمِينَ فِي لَوَاءِ الْمَرْكَزِ

رمضان كريم

صِحَّةٌ كَامِلَةٌ

كلّ عام وأتم بخير

זהבית דבס

דבס זהבית / מדריכה מחוזית לערבית, מחוז מרכז:

التَّكَاثُلُ فِي دَوْلَةِ إِسْرَائِيلَ –

شهر رمضان 2020

חדר בריחה לתיכון בנושא יום העצמאות וחודש הרמז'אן

קישור למצגת לערבית הדיית בנושא צום הרמז'אן

יפעת אהרון / קריית החינוך ברנקו וייס ע"ש יצחק רבין, מזכרת בתיה:

צפו בפרק בסדרה: בין השורות -העולם הערבי – הרמדאן

https://www.youtube.com/watch?v=cD3_RcVfNeA

ענו על השאלות הבאות במחברתכם לקראת המפגש הבא שלנו :

1. מהן הסיבות לצום חודש הרמדאן ?
2. מהו ה"איפטאר" ?
3. ציינו מנהגים המאפיינים את "לילות רמדאן" ?
- כתבו בעיה אחת לפחות שמוזכרת בפרק בהקשר זה בחברה המודרנית .
4. מהו "עיד אלפיטר" ?
5. תארו את המשמעות החברתית של חודש הרמדאן.
6. כיצד מתבטא ערך המשפחתיות בחודש זה ?
7. מהם, לדעתך, האתגרים העומדים בפני החברה המוסלמית בחודש הרמדאן בתקופה זו של התמודדות עם וירוס הקורונה ?

קישורים / סרטונים לאתרי אינטרנט ופעילויות הקשורות לחודש רמז'אן:

*** חידון / סקר מתוך כאן 11:**

<https://www.kan.org.il/Item/?itemId=69841>

*** מאפייני חודש הרמז'אן:**

<https://www.youtube.com/watch?v=bowimSzMuT4&feature=youtu.be&app=desktop>

*** מודא ומודי / קורונה:**

<https://www.youtube.com/watch?v=HSLYtIgSUSE&feature=youtu.be>

*** סרטון – מהו חודש הרמז'אן:**

https://www.youtube.com/watch?v=Yu4Rppuh0Y0&fbclid=IwAR1vpKCtisd98T-UfFzEhdJri34Wj_5yp5tsG9F3UfepjGmotUK40CFbhew

חידון בלרגו / מיטל אברהמס, חטיבת השקמים, הוד השרון:

<https://www.lergo.org/index.html#!/public/lessons/5e9cd5596c1627460e638f34/intro>

מנאר עיסא / גנים, גני תקווה ויאסמין נאצר, רביבים, גני תקווה:

מצגת ליסודי בנושא חודש הרמז'אן ופאנוס רמז'אן

מצגת חט"ב בנושא חודש הרמז'אן ופאנוס רמז'אן

הילין זעריר / בית חינוך תל"י, הוד השרון:

קישור ל: משחק אלוף הרמז'אן.

יש להוריד את המשחק ולהוריד למחשב (עדיף מאשר בנייד) על מנת לשחק בו בצורה יעילה.

מצגת על מצוות האסלאם + דף תרגול / זהר כהן, מיכה רייסר, ראשון לציון:

https://docs.google.com/presentation/d/1XB25kNpaUI2VkOJEiaVEgpp9kBy57x8p_tNc2Qkifik/edit#slide=id.p1

קטע אנסין / עידית ששון, עתיד למדעים לוד:

<https://drive.google.com/file/d/1H384BPJPrZWds3wRksapO85CQZIAZgQz/view>

דורית שטורם / נעמי שמר, גן יבנה:

המשימה היא משימה א- סינכרונית.
על התלמידים ללמוד את המילים החדשות באמצעות הקוויזלט.

<https://quizlet.com/8cbvo8?x=1jqt&i=d1avo>

לאחר למידת אוצר המילים עליהם להיכנס לטופס הגוגל פורמס לקרוא כל קטע ולענות על השאלות.

<https://forms.gle/7GEagqQvs8i9CnLV7>

אלעד אזולאי / ישיבת בני עקיבא, ראשון לציון וישיבת שלהבת, שוהם:

שאלון בגוגל פורמס לעבודת כיתה לכיתות י'. יכול לשמש גם בכיתות ט' מתקדמות.

<https://forms.gle/tg6S38EbwMxFg1cPA>

שֶׁהַר רַמְזָן אֲלֻמְבָּרַק –

שֶׁהַר רַמְזָן הוּא אֶשְׁהַר אֶלְתַּסַּע בִּי אֶלְסֶנֶה אֶלְהֶגְרִיָּה וְהוּא שֶׁהַר מֻקְדָּס עִנְדָּ אֶלְמֻסְלִמִּין.

לִשְׁהַר רַמְזָן מְכָנֶה חָסֶה (מיוחד) בִּי דִין אֶלְיִסְלָם.

יֻמֵּן אֶלְמֻסְלִמֻן אֲן בְּדָא (התחיל) נְזוֹל אֶלְקֻרָאן עָלִי אֶלְנְבִי מֻחַמַּד בִּי הַזֶּה אֶלְשֶׁהַר וְזֶלֶק בִּי לַיְלֶה אֶלְקֶדֶר, אֲכַתֵּר לַיְלֶה מֻקְדָּסֶה בִּי אֶלְסֶנֶה אֶלְהֶגְרִיָּה.

בִּי הַזֶּה אֶלְשֶׁהַר, יֻצוּם אֶלְמֻסְלִמֻן לִמְדֶה תֻלָּתִין יֻוְמָא.

יִבְדָּא אֶלְצוּם סָעֶה אֶלְפֶּגֶר חֲתִי סָעֶה גְרוּב אֶלְשֶׁמֶס.

וְבַעַד גְרוּב אֶלְשֶׁמֶס יֻפְתָּע אֶלְמֻסְלִמֻן אֶלְצוּם בִּיאֻפָּר רַמְזָן.

צוּם רַמְזָן וָאֵב (חובה) עָלִי כָל מֻסְלִם עֻמְרֻה סֶבַע סֶנּוֹת , إِذَا اسْتَطَاعَ (אם יכול) , אוֹ עָלִי כָל מֻסְלִם עֻמְרֻה תִּסַּע אוֹ עֶשֶׂר סֶנּוֹת.

בִּי רַמְזָן יִתְמָי (מברך) אֶלְמֻסְלִם רַמְזָן קֶרִים אוֹ צוּמָא מֻקְבֻּלָא וְיֻגִּיב (אֻוֹנֶה) אֶלְלֵה אֲכֶרֶם וְצוּמָא מֻקְבֻּלָא לֶק אִיזָא.

וְבַעַד (אֻלְאַחַר) שֶׁהַר רַמְזָן יֻחְתָּפֵל אֶלְמֻסְלִמֻן עִיד אֶלְפִּטֵּר (אֶלְעִיד אֶלְצֶגִיר) לִמְדֶה תֻלָּתֶה אִיָּם.

رمضان كريم

ענו על השאלות הבאות:

1. הקיפו את התשובה הנכונה: חודש רמדאן הוא החודש ה-..... בשנה המוסלמית.

א. עשירי. ב. שמיני. ג. תשיעי.

2. ענו בערבית: מדוע חודש רמדאן הוא חודש קדוש בדת האסלאם ?

_____.

3. השלימו בערבית: بَدَأَ نُزُولَ كِتَابِ الْقُرْآنِ فِي لَيْلَةٍ _____.

4. ענו בערבית: מהם זמני הצום בכל יום מימות חודש הרמדאן ?

_____.

5. כתבו בערבית: כיצד נקראת הסעודה המפסקת בכל ערב ?

_____.

6. כתבו صَحِيح (נכון) \ خَطَأً (לא נכון):

صَوْمَ رَمَضَانَ هُوَ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ فِي الْعَالَمِ - _____

7. מאיזה גיל יכול מוסלמי \ ת לצום ?

א. 7 ב. 18 ג. 15 ד. 11

8. רשמו בערבית את שתי הברכות הנאמרות בחודש הרמדאן –

9. איזה חג מסיים את חודש הרמדאן ?

א. عِيدُ الْأَضْحَى ב. مَوْلِدُ النَّبِيِّ ג. عِيدُ الْفِطْرِ

10. מצאו בקטע והעתיקו:

2 שמות תואר - _____, _____ מילת זמן - _____

2 שמות עצם - _____, _____

2 פעלים - _____, _____ 2 מילות יחס - _____, _____

11. מצאו את המילים שבמחסן ותרגמו אותן לעברית –

ס	ל	ס	ד	ק	מ	ז	צ	ג
ע	ח	צ	א	ד	ב	צ	י	וּ
ש	ד	ל	ז	ר	א	ט	פ	!
ה	צ	ל	ס	ח	ר	ג	פ	ר
ר	ג	ظ	ב	ב	ك	ض	ח	ظ
ث	מ	ש	ظ	ס	ظ	ה	נ	أ
ד	ע	ב	י	ה	ח	ז	ג	מ
ي	ظ	ל	ז	!	א	ח	ג	ז
נ	ז	צ	ז	ص	غ	ש	י	ע
ע	צ	ז	מ	ל	י	!	ש	ת
מ	ו	צ	ז	ב	ئ	ה	כ	נ
ד	ה	أ	ؤ	م	ض	أ	ת	ח
ة	ؤ	ق	ا	ث	و	ز	ל	ג

■

_____ - مُقَدَّس	_____ - مُبَارَك	_____ - صَوْم
_____ - بَعْد	_____ - إِفْطَار	_____ - مُدَّة
_____ - بَدَأ	_____ - شَهْر	_____ - فَجْر
_____ - دِين		

הידעתם ? כמו ביהדות, הערבים חיים לפי מספר לוחות שנה.
לוח השנה הנוצרי (365 ימים) עם חודשי השנה הנוצרים ובהם
אֶקְטוֹבֶר , מַיּוֹ , מַרְס , דִּיסְמֶבֶר ועוד.

לוח זה תורגם לערבית ובו שמות החודשים דומים ללוח העברי – נִיסָן , אֵב , אֵילוּל , תָּמוּז
ועוד.

השנה המוסלמית \ השנה ההג'רית (354 ימים), כמו ביהדות, פועלת על בסיס מולד
הירח. צום רמדאן, לילת אל-קדר ושאר המועדים בשנה המוסלמית נקבעים על סמך רֻؤִיַּה
אֶלְהָלָל (_____).

פרט לחודש רֻמְזָן, ניתן למצוא בין 12 החודשים בה את החודשים שֻׁבָּאן , שְׁוָל ו- אֶלְמַחְרַם
ועוד.

בדת האסלאם אין עיבור שנה ולכן הפער בין הלוח השמשי והלוח הירחי גורם לתזוזה של
חודש רמדאן על פני לוח השנה.

הרמדאן בישראל סרקו וצפו -

سبع مقبول

חודש הרמדאן - شَهْرُ الرَّمَضَان

תלמידים יקרים,

ביחידה זו תלמדו על מצוות חודש הרמדאן שהינה אחת מחמש יסודות האסלאם.

צינו מהם חמשת עיקרי האסלאם

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

חודש הרמדאן מידע כללי:

חודש הרמדאן הוא חודש הצום אצל המוסלמים. המוסלמי צם מזריחת החמה ועד שקיעתה. הוא לא אוכל, לא שותה ולא מעשן. לפני תחילת הצום בכל יום, המוסלמי קם בשעה מוקדמת מאוד כדי לאכול את "אלסחור", שהיא הארוחה האחרונה לפני תחילת הצום. ולפני שקיעת החמה מתאספת כל המשפחה כדי לאכול יחד את "אל איפטאר" שהיא הארוחה שמסיימת את הצום.

חודש הרמדאן נחשב לחודש קדוש אצל המוסלמים מכיוון שבאחד מלילותיו – לילת אלקדר = ליל הגורל, ירד הקוראן הקדוש מן השמים אל המוסלמים. ומאמין המוסלמי כי התפילה בחודש הרמדאן טובה מהתפילה בכל חודש אחר.

ובסיום חודש הרמדאן חוגגים כל המוסלמים את "עיד אלפטר", והוא חג סיום חודש הצום. החג נמשך שלושה ימים, שבמהלכם הילדים לא הולכים לבית הספר, האנשים מבקרים זה את זה ומכינים מאכלים ודברי מתיקה מיוחדים לחג.

מהי מטרת הצום

ענו על השאלות הבאות בעזרת המידע שלפניכם

1. חודש הרמדאן מתקיים בחודש ה: _____

2. ע"פ המסורת מדוע המוסלמים צמים בחודש זה: _____

3. מה פירוש לילת אלקדר: _____

4. בדקו כתבו מתי מתחיל חודש רמדאן השנה 2020. _____

מהו המבנה של השנה האסלאמית:

כיצד יודעים מתי מתחיל ונגמר הצום בכל יום מימי חודש הרמדאן?

מותר למוסלמי לאכול ולשתות בשעות החשכה עד מועד שמיעת קול המואזין. עם עלות השחר, בהישמע קול המואזין, או ירי התותח – מתחיל הצום.

בערב, עם שקיעת החמה, נשמע שוב קולו של המואזין המבשר על הפסקת הצום.

תחילת חודש הרמדאן, מתי?

בכל שנה, בסוף חודש שעבאן, נושאים את עיניהם לשמים אלפי מוסלמים, מבוגרים וקטנים, לראות את המולד החדש, אשר יבשר את תחילת חודש הרמדאן. אם אין רואים את המולד בגלל מזג האוויר, קובעים את הרמדאן בתום שלושים יום של חודש שעבאן. בחודש הרמדאן צמים מעלות החמה ועד לשקיעתה

עיד אל-פיטר

עיד אל-פיטר חל לאחר צום חודש הרמדאן, בחג זה יכול המוסלמי לשמוח ולהודות לאל שאפשר לו לקיים מצוות הצום. החג הוא מעין פרס שנותן האל על מסירות המאמינים. החג נמשך שלושה ימים, ובהם נוהגים המוסלמים להיפגש זה עם זה, לתת מתנות ולבקר בני משפחה, קרובים, שכנים וחברים. מצווה חשובה בחג היא לתת צדקה לנזקקים ולעזור לזולת. עיד אלפטר נקרא גם אלעיד אלצריר – החג הקטן.

למוסלמים שני חגים עיקריים: 1. עיד אל-פיטר 2. _____

(תשובה ניתן למצוא ב: חג נוסף)

ביקור קרובי המשפחה:

לפניכם כרטיסי ברכה היכנסו והתרשמו מהברכות ומעיצובן:

בחודש הרמדאן, ובמיוחד לקראת חג עיד אל-פיטר בסופו, נוהגים המוסלמים לשלוח כרטיסי ברכה לבני משפחתם ולחבריהם (כמו שנהוג אצל היהודים לקראת ראש השנה).

צפו בתמונות שלפניכם:

בחרו תמונה אחת ותארו מה אתם רואים בתמונה ולאיזה מנהג של חודש הרמדאן התמונה מתייחסת :

1. הכנות לעיד אלפיטר

2. ארוחת אפטאר במסגד באיסטנבול

4. הברכה ברמדאן: רמדאן כרים

3. מתפלל מוסלמי במסגד

עَمَلٌ مُمْتَعٌ! עבודה נעימה

